

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 493

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 iunie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 637 din 13 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, precum și a ordonanțelor de urgență, în ansamblul lor	2–6
Decizia nr. 639 din 13 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative	7–9
Decizia nr. 35 din 16 februarie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene	10–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.834. — Ordin al ministrului sănătății privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de dializă publice și private	13
4.366. — Ordin al ministrului educației privind pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor scrise din cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și al examenului național de bacalaureat — 2023	14
4.404. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea Ordinului ministrului educației nr. 4.135/2023 privind aprobarea Calendarului pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2023	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA nr. 637**

din 13 decembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, precum și a ordonanțelor de urgență, în ansamblul lor

Marian Enache	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Societatea civilă de avocați Ciucan și asociații în Dosarul nr. 12.242/3/2017 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 66D/2019.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, doamna avocat Niculina Emilia Ciucan și domnul avocat Claudiu Florea, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentanților autoarei excepției de neconstituționalitate, care, în esență, arată că adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 nu a fost realizată cu respectarea prevederilor constituționale privind delegarea legislativă și a condițiilor cumulative în care pot fi adoptate ordonanțe de urgență și nu se circumscrie cerințelor stabilite prin jurisprudența Curții Constituționale în această materie. Astfel, având în vedere derularea procesului legislativ, respectiv inițierea acestei ordonanțe de urgență în anul 2013 și supunerea spre dezbatere și adoptare prin lege în anul 2018, întrebarea care se pune este în ce a constat urgența recurgerii la această modalitate de legiferare, cu atât mai mult cu cât, în motivarea acesteia, adoptarea sa este pusă pe seama faptului că taxele judiciare de timbru sunt stabilite la nivelul anului 1997, actualizate în anul 2010. Prin urmare, așa cum s-a precizat, nu există o situație extraordinară, motivarea ordonanței de urgență lipsește, iar depunerea spre aprobare la Parlament și publicarea în Monitorul Oficial al României nu s-au realizat conform art. 115 alin. (5) din Constituție. Așadar, arată că, în principal, nu solicită exonerarea de la plata taxelor judiciare de timbru a justițabilului sau plata acestei taxe de către Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului, parte în cauză, ci analizarea procesului legislativ, iar în măsura în care motivele învederate nu conduc la declararea neconstituționalității textelor criticate și se constată că procesul legislativ a fost constituțional, este necesară analiza acestor taxe judiciare de timbru, întrucât dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție nu trebuie să implice costuri exorbitante. De altfel, scutirea de la plata

acestei taxe judiciare de timbru lasă autorităților publice posibilitatea de a acționa arbitrar, fiindu-le permis să formuleze acțiuni și să solicite, în instanță, preținse prejudicii, așa cum este și în cazul de față, iar de-a lungul timpului s-a dovedit că foarte multe litigii promovate de funcționarii publici, ca urmare a scutirii de la plata acestei taxe judiciare de timbru, au fost nejustificate. În final, face trimitere la motivarea excepției de neconstituționalitate a normelor criticate astfel cum a fost formulată în fața instanței judecătorești și solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată și arată că dispozițiile criticate au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional din perspectivă similară atât din punctul de vedere al criticilor extrinseci, cât și din punctul de vedere al criticilor intrinseci, sens în care menționează jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 9 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 12.242/3/2017, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.**

6. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea civilă de avocați Ciucan și asociații într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri prin care Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului (A.A.A.S.) a solicitat obligarea acestei societăți la plata (restituirea) unor sume reprezentând onorariul necuvenit și prejudiciul creat ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor asumate prin contractul de asistență juridică, precum și restituirea actelor și documentelor încredințate în contextul încheierii contractului de asistență juridică, împrejurare în care, odată cu depunerea întâmpinării, a fost formulată și o cerere reconvențională prin care s-a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată și a unei sume constând în despăgubiri pentru daunele morale aduse onoarei, demnității și reputației părâtei.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, se susține că aceasta nu întrunește cerințele prevăzute de art. 115 din Constituție, deoarece urgența ce a condus la adoptarea acesteia nu este motivată și, prin urmare, nu poate fi justificată de o situație extraordinară care să impună urgența scutirii acțiunilor judiciare ale Autorității pentru Administrarea Activelor Statului.

8. Referitor la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, se precizează că

și aceasta a fost adoptată cu nerespectarea prevederilor art. 115 din Constituție din următoarele perspective: domeniul și materia ce o reglementează nu au fost cuprinse în legea de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe de la acel moment [Legea nr. 182/2013 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe] și, prin urmare, Guvernul nu era abilitat să emită acest act normativ; urgența și situația extraordinară trebuie motivate, astfel cum este statuat în art. 115 alin. (4) din Constituție și în jurisprudența Curții Constituționale; nu a fost respectată procedura de intrare în vigoare, întrucât, potrivit art. 115 alin. (5) din Legea fundamentală, ordonanța de urgență intră în vigoare numai după depunerea sa spre dezbateră în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată (...), iar acest act normativ a fost dezbătut mult mai târziu în Camerele Parlamentului [2018]; nu au fost respectate limitele privind adoptarea ordonanțelor de urgență, respectiv interdicția privind neafectarea drepturilor și libertăților fundamentale, astfel cum este statuat la art. 115 alin. (6) din Constituție.

9. În acest context, se învederează că dispozițiile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sunt neconstituționale, întrucât, pentru anumite părți și situații, astfel cum este și cazul de față, pe de o parte, prevăd scutirea de la plata taxelor judiciare de timbru și creează posibilitatea Autorității pentru Administrarea Activelor Statului de a solicita obligarea părților cu care se află în litigii la plata unor sume disproportionat, iar, pe de altă parte, legiuitorul instituie plata taxelor judiciare de timbru la valoarea litigiului, aspect ce conduce la încălcarea principiului egalității în drepturi și la restrângerea accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil prin prisma egalității armelor.

10. În susținerea excepției de neconstituționalitate este menționată jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia reglementată de prevederile constituționale și europene de referință.

11. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât: pe de o parte, scutirea Autorității pentru Administrarea Activelor Statului de la plata taxei judiciare de timbru, prevăzută de art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, este justificată de interes general pe care îl prezintă această instituție implicată în procesul de privatizare; pe de altă parte, instituirea unor taxe judiciare de timbru, astfel cum sunt cele prevăzute la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, își are rațiunea în faptul că accesul liber la justiție nu înseamnă gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești. În acest context, este menționată jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

12. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 24 decembrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, care au următorul cuprins:

— Art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998: „*Cererile formulate de A.A.A.S. și orice alte acte procedurale efectuate de și pentru aceasta în orice fel de cauze sunt scutite de taxe de timbru, timbru judiciar, cauțiuni și orice alte taxe.*”;

— Art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013: „*(1) Acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești, se taxează astfel:*

a) până la valoarea de 500 lei — 8%, dar nu mai puțin de 20 lei;

b) între 501 lei și 5.000 lei — 40 lei + 7% pentru ce depășește 500 lei;

c) între 5.001 lei și 25.000 lei — 355 lei + 5% pentru ce depășește 5.000 lei;

d) între 25.001 lei și 50.000 lei — 1.355 lei + 3% pentru ce depășește 25.000 lei;

e) între 50.001 lei și 250.000 lei — 2.105 lei + 2% pentru ce depășește 50.000 lei;

f) peste 250.000 lei — 6.105 lei + 1% pentru ce depășește 250.000 lei.”

16. Având în vedere criticile de neconstituționalitate formulate, care sunt atât extrinseci, cât și intrinseci, este de menționat faptul că, în acest context, se circumscriu obiectului excepției de neconstituționalitate și actele normative criticate, în ansamblul lor. Prin urmare, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, precum și ordonanțele de urgență, în ansamblul lor.

17. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și ale art. 115 — *Delegarea legislativă*. De asemenea, este menționat art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale [cu privire la dreptul la un proces echitabil], art. 14 paragraful 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice [în ceea ce privește dreptul privind soluționarea litigiului în mod echitabil de un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege], și art. 10 din Declarația universală a drepturilor omului [referitor la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî asupra drepturilor și obligațiilor sale].

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă formulate asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998, în raport cu dispozițiile constituționale ale art. 115 din Constituție, prin care se susține că urgența ce a condus la adoptarea acesteia nu este motivată și, prin urmare, nu poate fi justificată de o situație extraordinară care să impună necesitatea scutirii acțiunilor judiciare ale Autorității pentru Administrarea Activelor Statului, Curtea observă că acest act normativ a fost adoptat și a intrat în vigoare anterior modificării Constituției din anul 2003 prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie

2003. Astfel, anterior, temeiul constituțional al adoptării ordonanțelor de urgență, art. 114 alin. (4) din Constituția României din 1991, prevedea că „*În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu*”.

19. Prin urmare, referitor la critica de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998, în raport cu prevederile art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea constată că respectarea condițiilor constituționale ale delegării legislative se analizează prin raportare la prevederile constituționale în vigoare la data la care Guvernul a adoptat ordonanța de urgență, și anume prin raportare la art. 114 alin. (4) din Constituția anterioară revizuirii și republicării. Or, astfel cum reiese din economia textului constituțional privind delegarea legislativă, anterior revizuirii, acesta nu instituie obligația Guvernului de a motiva urgența în cuprinsul ordonanței de urgență (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 505 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 9 iunie 2009).

20. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea reține că art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 a mai fost supus controlului de constituționalitate în raport cu critici și prevederi constituționale similare, concretizat, spre exemplu, prin Decizia nr. 572 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 18 iulie 2011, Decizia nr. 660 din 11 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 17 iunie 2010, sau Decizia nr. 853 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 17 ianuarie 2007, prin care a fost respinsă excepția de neconstituționalitate. Cu acele prilejuri, Curtea a arătat că este neîntemeiată critica referitoare la încălcarea principiului egalității statuat de art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, întrucât acesta privește egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, iar nu egalitatea de tratament juridic dintre o societate și o autoritate publică, aspect valabil și în prezenta cauză.

21. Referitor la critica privind scutirea Autorității pentru Administrarea Activelor Statului de la plata taxelor de timbru, Curtea, ținând seama de art. 139 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege*”, a arătat că este atributul exclusiv al legiuitorului să prevadă inclusiv scutirea instituțiilor publice implicate în procesul de privatizare de la plata taxelor de timbru și a celorlalte taxe, având în vedere interesul general pe care îl prezintă aceste instituții publice, iar scutirea în discuție își are justificarea în strânsă legătură cu bugetul de stat, ca urmare a acțiunilor în justiție promovate de acestea în interes public. De asemenea, Curtea a constatat că scutirea instituțiilor publice implicate în procesul de privatizare de la plata taxelor de timbru și a celorlalte taxe nu este de natură să contravină niciunui dintre principiile statuate în art. 21 din Constituție, întrucât, în cadrul procesului, ambele părți beneficiază de toate drepturile și garanțiile procesuale care condiționează, într-o societate democratică, accesul liber la justiție și procesul echitabil, judecat într-un termen rezonabil de către o instanță independentă, imparțială și stabilă prin lege (Decizia nr. 853 din 28 noiembrie 2006, precitată).

22. Întrucât nu au intervenit împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în

această materie, soluția adoptată în precedent, precum și considerentele pe care aceasta se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

23. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate extrinsecă aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, prin raportare la dispozițiile constituționale ale art. 115, Curtea reține că adoptarea unor ordonanțe simple are loc în virtutea unei legi de abilitare a Guvernului de a emite astfel de acte normative între sesiunile parlamentare, fiind vorba despre o delegare dată Guvernului de către Parlament prin lege, iar adoptarea ordonanțelor de urgență are loc în temeiul delegării legislative constituționale, fără a fi necesară o lege de abilitare, cu îndeplinirea altor condiții, prevăzute expres de art. 115 alin. (4) și (6) din Legea fundamentală. Prin urmare, având în vedere că în speță este vorba despre o ordonanță de urgență, aceasta nu intră sub incidența normelor constituționale privind necesitatea cuprinderii domeniului pe care îl reglementează într-o lege de abilitare.

24. Referitor la critica privind nemotivarea urgenței și a situației extraordinare, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței Curții referitoare la art. 115 alin. (4) din Constituție (spre exemplu, Decizia nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005), Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență în următoarele condiții, întrunite în mod cumulativ: (i) existența unei situații extraordinare; (ii) reglementarea acesteia să nu poată fi amânată; (iii) urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței. Situațiile extraordinare exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun și au un caracter obiectiv, în sensul că existența lor nu depinde de voința Guvernului, care, în asemenea împrejurări, este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea unui interes public pe calea ordonanței de urgență. Astfel, pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public (Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009).

25. Având în vedere considerentele mai sus enunțate, precum și nota de fundamentare a ordonanței de urgență criticate, Curtea, spre exemplu, prin Decizia nr. 45 din 4 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 15 aprilie 2014, a constatat că existența unei situații extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată și urgența acesteia sunt justificate de Guvern și, analizând toate motivele invocate de către Guvern în preambulul ordonanței de urgență, instanța de contencios constituțional a ajuns la concluzia că, în situația dată, există un grad mare de abatere de la obișnuit, și anume condițiile concrete în care urmează să se desfășoare activitatea sistemului judiciar, având în vedere adoptarea noilor coduri, Codul civil și Codul de procedură civilă, și necesitatea finanțării optime a acestui sistem prin raportare la nevoile sale reale, astfel încât Curtea a considerat că există o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție. Pentru aceste motive, Curtea a constatat că reglementarea criticată nu aduce atingere dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție, îndeplinind exigențele urgenței și ale situației extraordinare.

26. În ceea ce privește critica potrivit căreia nu a fost respectată procedura de intrare în vigoare, întrucât, conform art. 115 alin. (5) din Legea fundamentală, ordonanța de urgență intră în vigoare numai după depunerea sa spre dezbateri în

procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată, iar acest act normativ a fost dezbătut mult mai târziu în Camerele Parlamentului, din economia dispozițiilor constituționale de referință se deduce că acestea nu prevăd că ordonanța de urgență intră în vigoare numai după dezbaterile sa efectivă cu parcurgerea procedurilor parlamentare și aprobarea prin lege, ci condiționează intrarea în vigoare de îndeplinirea procedurii de depunere la Camera competentă, spre dezbateri în procedură de urgență. Astfel, prevederile constituționale de referință cuprinse în art. 115 alin. (5) din Constituție au mai multe teze, așezate în textul constituțional într-o succesiune logică, întrucât Camerele, dacă nu se află în sesiune, se convoacă în mod obligatoriu în 5 zile de la depunere sau, după caz, de la trimitere (teza a doua) și, dacă în termen de cel mult 30 de zile de la depunere, Camera sesizată nu se pronunță asupra ordonanței de urgență, aceasta este considerată adoptată și se trimite celeilalte Camere, care decide de asemenea în procedură de urgență (teza a treia), fără însă a fi precizat un termen în care aceasta se realizează. De altfel, teza întâi din art. 115 alin. (5) din Constituție cu privire la condiționarea intrării în vigoare a ordonanței de urgență de parcurgerea și respectarea procedurii de depunere a acesteia la Camera competentă să fie sesizată este strâns legată de celelalte norme constituționale aferente delegării legislative, respectiv alin. (7) și (8) ale art. 115 din Constituție, potrivit cărora ordonanțele cu care Parlamentul a fost sesizat se aprobă sau se resping printr-o lege în care vor fi cuprinse și ordonanțele ale căror efecte au încetat potrivit alin. (3) al aceluiași articol, iar prin legea de aprobare sau de respingere se vor reglementa, dacă este cazul, măsurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a ordonanței. În concret, Constituția statuează comunicarea din partea Guvernului către Parlament, în virtutea principiului colaborării puterilor în stat, având în vedere că Parlamentul este puterea legiuitoare, Guvernul, prin adoptarea unor ordonanțe de urgență, având o competență delegată în domeniul legiferării în condițiile stabilite prin Constituție.

27. De altfel, prin Decizia nr. 45 din 4 februarie 2014, precitată, Curtea a analizat o critică similară și a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 a fost adoptată în 26 iunie 2013 și depusă la Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, în 28 iunie 2013, dată la care această Cameră, formal, încă se afla în sesiune parlamentară. Ordonanța de urgență a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, dată la care a și intrat în vigoare. Curtea a observat că, în ceea ce privește Camera decizională, nu se prevede un termen imperativ concret în care aceasta să se pronunțe, ci doar necesitatea pronunțării în procedură de urgență, context în care nu a reținut încălcarea art. 115 alin. (5) din Constituție.

28. Cu privire la critica privind faptul că nu ar fi fost respectate limitele privind adoptarea ordonanțelor de urgență, respectiv interdicția privind neafectarea drepturilor și libertăților fundamentale, astfel cum este statuat la art. 115 alin. (6) din Constituție, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată. Referitor la interdicțiile și limitele de reglementare pe calea ordonanțelor de urgență, Curtea, în jurisprudența sa, a constatat că din interpretarea art. 115 alin. (6) din Constituție se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că „nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale” și că „nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică”. În celelalte domenii prevăzute de text — regimul instituțiilor

fundamentale ale statului sau drepturile și libertățile prevăzute de Constituție —, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate doar dacă „afectează”, dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin. Curtea a arătat că verbul „a afecta” este susceptibil de interpretări diferite, așa cum rezultă din unele dicționare. Din punctul de vedere al Curții, s-a reținut numai sensul juridic al noțiunii, sub diferite nuanțe, cum ar fi: „a suprima”, „a aduce atingere”, „a prejudicia”, „a vătăma”, „a leza”, „a antrena consecințe negative” (Decizia nr. 1.189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 25 noiembrie 2008).

29. Referitor la interdicția de legiferare pe calea ordonanțelor de urgență prevăzută de dispozițiile art. 115 alin. (6) din Constituție, Curtea observă că aceasta este adusă în discuție de către autoarea excepției de neconstituționalitate în componenta privind neafectarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor prevăzute de Constituție. În acest caz, Curtea reține că incidența dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (6) este subsecventă stabilirii unor drepturi, libertăți sau îndatoriri fundamentale al căror exercițiu sau a căror existență să fi suferit o restrângere sau o vătămare prin normele criticate. Astfel, Curtea mai întâi trebuie să identifice dreptul pretins afectat și prevederile constituționale ce îl reglementează și ulterior, implicit, să constate nerespectarea dispozițiilor art. 115 alin. (6) din Constituție. În cauza supusă controlului de constituționalitate, dreptul privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil cuprinse în art. 21 din Constituție sunt drepturile pretins a fi încălcate, din perspectiva principiului egalității în drepturi a cetățenilor, astfel cum acest principiu este reglementat în art. 16 din Legea fundamentală.

30. Astfel, în ceea ce privește pretinsa discriminare creată între justițiabili, care sunt supuși regulilor privind plata unor taxe judiciare de timbru, astfel cum este prevăzut la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 — criticat în prezenta cauză —, și instituțiile statului care sunt scutite de la o asemenea plată, Curtea observă că această critică este formulată, pe de o parte, prin raportare la prevederile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 care, așa cum s-a arătat mai sus, prevăd scutirea de la plata taxelor judiciare de timbru a acțiunilor în justiție ce sunt reglementate de acest act normativ. Față de această împrejurare, Curtea constată că, în jurisprudența sa, a arătat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere conformitatea acestui text cu dispozițiile și principiile constituționale, iar nu compararea unor prevederi legale dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (Decizia nr. 343 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 31 octombrie 2013).

31. Pe de altă parte, critica este formulată din perspectiva încălcării principiului egalității în drepturi coroborat cu accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil prin prisma egalității armelor, având în vedere că numai anumiți justițiabili, iar nu și instituțiile sau autoritățile publice, sunt supuși la plata taxelor judiciare de timbru la valoarea litigiului. Cu privire la acest aspect, Curtea reține că asupra unor critici similare instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat, prilej cu care a constatat că sunt neîntemeiate. În acest sens, a arătat că scutirea autorităților publice de la plata taxelor judiciare de timbru este justificată, în mod obiectiv și rațional, de faptul că autoritățile respective sunt finanțate de la bugetul de stat pentru

a putea funcționa, iar taxele respective se fac venit tot la bugetul de stat, astfel că ar fi absurd ca autoritățile în cauză să fie obligate (formal) să plătească din buget o taxă care revine aceluiași buget (Decizia nr. 373 din 2 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 13 noiembrie 2003).

32. De asemenea, Curtea reține că prevederile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt destinate tuturor celor aflați în ipoteza normei respective. Or, încălcarea principiului egalității și nediscriminării poate exista numai atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă (Decizia nr. 197 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 23 mai 2012).

33. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor constituționale privind accesul liber la justiție prin impunerea unor taxe judiciare de timbru, prin Decizia nr. 832 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 7 decembrie 2012, Curtea a arătat că, potrivit dispozițiilor constituționale, accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești, legiuitorul având deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru. De asemenea, Curtea a reținut că nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Cheltuielile ocazionate de realizarea actului de justiție sunt cheltuieli publice, la a căror acoperire, potrivit art. 56 din Constituție, cetățenii sunt obligați să contribuie prin impozite și taxe, stabilite în condițiile legii. Echivalentul taxelor judiciare de timbru este integrat în valoarea cheltuielilor stabilite de instanța

de judecată prin hotărârea pe care o pronunță în cauză, plata acestora revenind părții care cade în pretenții (Decizia nr. 45 din 24 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 2 martie 2012).

34. Prin urmare, configurarea prin prevederile legale criticate a unor aspecte referitoare la contribuțiile fiscale reprezentând anumite taxe, așa cum este taxa judiciară de timbru, nu se poate converti într-o afectare a drepturilor și libertăților fundamentale, mai ales că principiul legalității în materie fiscală, reprezentat de art. 139 alin. (1) din Constituție, statuează că impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege. În acest context, în ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece prevederile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020) în sensul prevăzut de textul constituțional.

35. Față de această împrejurare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât nu se poate reține faptul că prevederile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt contrare dispozițiilor art. 16 alin. (1), ale art. 21 și ale art. 115 alin. (6) din Constituție.

36. Având în vedere considerentele mai sus prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, precum și a ordonanțelor de urgență în ansamblul lor, în raport cu dispozițiile constituționale și convenționale menționate în susținerea acesteia, urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

37. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea civilă de avocați Ciucan și asociații în Dosarul nr. 12.242/3/2017 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, precum și a ordonanțelor de urgență, în ansamblul lor, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 13 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 639

din 13 decembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative

Marian Enache	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, excepție ridicată de Regia Autonomă Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 1.187/117/2018 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 244D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.187/117/2018, **Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative.**

5. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Regia Autonomă Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A., cu sediul în Cluj-Napoca, într-o cauză având ca obiect soluționarea recursurilor declarate în contextul unor litigii întemeiate pe dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2012.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că, în concepția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2012, serviciile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare pentru anumite entități publice nu pot fi achiziționate de către acestea oricând, ci numai în anumite situații și doar prin aprobarea și mandatarea reprezentanților statului în organele de conducere ale acestora pentru fiecare caz în parte, fapt ce conduce la tergiversarea formulării apărărilor și chiar la decăderea din termenul de a depune probe și de a formula apărări în situațiile în care sunt parte a unui litigiu.

Or, dreptul la apărare reprezintă dreptul oricărei persoane de a beneficia de un apărător calificat, respectiv de un avocat, și posibilitatea oricărei persoane de a beneficia de toate garanțiile oferite de lege pentru dovedirea nevinovăției în cursul unui proces (civil, penal, comercial, administrativ), iar, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală (art. 92 și art. 93), asistarea subiecților procesuali principali ori a părților din procesul penal se face de către avocat și nu poate fi realizată de consilierii juridici, în speță ai autoarei excepției de neconstituționalitate. Aceste garanții pe care legea trebuie să le ofere oricărei persoane pentru a-și apăra drepturile sau a-și demonstra nevinovăția fac parte din principiile de realizare a justiției — principiul legalității, principiul aflării adevărului, principiul rolului activ al judecătorului în cadrul procesului —, iar nereprezentarea entităților prevăzute de această ordonanță de urgență în cursul urmăririi penale de către un avocat specializat în materie duce la imposibilitatea de a le fi susținute interesele în desfășurarea actelor de urmărire penală și de a cunoaște stadiul și evoluția procesului penal.

7. Prin urmare, normele criticate sunt neconstituționale deoarece, prin conținutul lor, (i) creează o discriminare în ceea ce privește efectivitatea dreptului la apărare al persoanelor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 în raport cu alte persoane juridice cu care se află în litigii și care pot apela la serviciile juridice ale unor avocați specializați pe materii, (ii) restrâng dreptul la apărare, fără să fie respectate criteriile prevăzute de Constituție în ceea ce privește restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și (iii) conduc la prejudicierea intereselor economice și comerciale ale entităților vizate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012, nefiind în concordanță cu Legea fundamentală, care stabilește obligația statului de protejare a intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.

8. Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că nu sunt încălcate dispozițiile constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, deoarece prevederile criticate se aplică în mod egal tuturor celor ce se află în ipoteza normativă pe care o vizează, nu încalcă dreptul fundamental la apărare, întrucât nu interzic exercitarea acestui drept, ci stabilesc anumite condiții în care se pot achiziționa de către instituțiile și autoritățile publice servicii de consultanță, tocmai pentru a se asigura dreptul la apărare, iar art. I alin. (2) și (3) din actul normativ în discuție reglementează situațiile în care se pot achiziționa activitățile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare, fiind, prin scop și conținut, în sensul prevederilor constituționale privind protejarea intereselor naționale în activitatea economică financiară și valutară.

9. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 12 iunie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 5 martie 2013, care au următorul cuprins: „(1) *Autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care au în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică nu pot achiziționa servicii juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare.*”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 24 — *Dreptul la apărare*, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și ale art. 135 alin. (2) lit. b) privind obligația statului de protejare a intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 are ca obiect de reglementare adoptarea unor măsuri care să conducă la reducerea cheltuielilor publice, întărirea disciplinei financiare, precum și modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în formarea și gestionarea fondurilor publice, în scopul unei execuții bugetare prudente și echilibrate.

15. În acest sens, în ceea ce privește asigurarea serviciilor juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și pentru regiile autonome, care au în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică, s-a instituit regula potrivit căreia aceste servicii se asigură în primul rând de către personalul propriu, respectiv de către personalul de specialitate juridică angajat în aceste entități. Însă de la această regulă s-a legiferat și o excepție, respectiv faptul că, în situații temeinic justificate în care activitățile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare, necesare entităților enumerate în textul criticat, nu se pot asigura de către personal propriu de specialitate juridică, pot fi achiziționate servicii de această natură, în condițiile legii, care prevede o anumită procedură cu privire la avizarea/aprobarea prealabilă a acestor achiziții. Astfel, potrivit legii, aceste servicii pot fi achiziționate numai cu aprobarea ordonatorilor principali de credite, pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale, cu aprobarea consiliilor locale, consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice locale; în ceea ce privește activitățile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare necesare societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale, precum și regiilor autonome, acestea pot fi achiziționate cu aprobarea și mandatarea

reprezentanților statului sau ai unităților administrativ-teritoriale în organele de conducere ale acestora, respectiv de către ordonatorul principal de credite coordonator, în cazul celor la care statul este acționar integral sau majoritar, și de către consiliile locale, consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, pentru cele la care unitățile administrativ-teritoriale dețin integral sau majoritar capitalul social.

16. Față de această împrejurare, autoarea excepției de neconstituționalitate apreciază că reglementarea în discuție este neconstituțională deoarece, în esență, produce o discriminare în ceea ce privește efectivitatea dreptului la apărare al persoanelor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012, în situația în care se află în litigii cu alte persoane juridice de drept privat.

17. În acest context, Curtea observă că dispozițiile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care sunt, spre exemplu, Decizia nr. 517 din 5 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 1 noiembrie 2016, și Decizia nr. 444 din 11 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 13 noiembrie 2019, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

18. Astfel, în ceea ce privește invocarea, în susținerea excepției de neconstituționalitate, a dispozițiilor art. 16 din Constituție, de principiu, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996). *Per a contrario*, când există situații diferite, regimul juridic aplicabil nu poate fi decât diferit, iar o atare soluție legislativă nu contravine principiului egalității, ci, dimpotrivă, derurge logic din chiar principiul enunțat (Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005). Ar fi contrar principiului egalității în fața legii să se pretindă uniformitate acolo unde există diferențe clare și obiective de situație sau, după caz, de regim juridic aplicabil (Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 15 iunie 2009). Atât prin jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011), cât și prin cea a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 28 octombrie 1987, pronunțată în Cauza *Inze împotriva Austriei*, paragraful 41), s-a statuat că dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Constituție, respectiv de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a exista justificări obiective și rezonabile, ci și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără a exista justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite. De asemenea, statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere în a decide dacă și în ce măsură diferențele dintre diversele situații similare justifică un tratament juridic diferit, iar scopul acestei marje variază în funcție de anumite circumstanțe, de domeniu și de context (Hotărârea din 23 iulie 1968, pronunțată în Cauza *„Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene” împotriva Belgiei*, paragraful 10, Hotărârea din 16 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Gaygusuz împotriva Austriei*, paragraful 42, și Hotărârea din 6 iulie 2004, pronunțată în Cauza *Bocancea și alții împotriva Republicii Moldova*, paragraful 24).

19. Față de această împrejurare, având în vedere considerentele referitoare la principiul egalității, prin Decizia nr. 517 din 5 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 1 noiembrie 2016, paragrafele 26—31, Curtea a observat că, din examinarea

prevederilor legale criticate, reiese că acestea se aplică în mod egal tuturor celor ce se află în ipoteza normativă a dispozițiilor art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012, fiind vorba cu precădere despre persoane juridice de drept public, neputându-se reține că instituțiile publice, societățile și companiile naționale, regiile autonome, societățile unde statul este acționar integral sau majoritar se află în aceeași situație juridică circumscrisă persoanelor juridice de drept privat și/sau persoanelor fizice. Această distincție poate fi realizată în primul rând prin modul diferit de finanțare, prima categorie fiind finanțată de la bugetul de stat (integral sau parțial), iar cea de-a doua având finanțare privată.

20. În acest context, cu privire la susținerea potrivit căreia discriminarea s-ar realiza prin imposibilitatea asigurării dreptului la apărare de către un apărător calificat, respectiv de un avocat, raportat la faptul că, potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală (art. 92 și art. 93), asistarea subiecților procesuali principali ori a părților din procesul penal se face de către avocat și nu poate fi realizată de consilierii juridici, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, întrucât Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 5 decembrie 2003, atribuie suficiente competențe acestei categorii profesionale în ceea ce privește reprezentarea și apărarea drepturilor și intereselor legitime ale autorității, instituției sau entității de care aparține și își desfășoară activitatea, instituind totodată și obligații în acest sens. Astfel, potrivit art. 4 din Legea nr. 514/2003, consilierul juridic în activitatea sa (i) asigură consultanță și reprezentarea autorității sau instituției publice în serviciul căreia se află ori a persoanei juridice cu care are raporturi de muncă, (ii) apără drepturile și interesele legitime ale acestora în raporturile lor cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură, precum și cu orice persoană juridică sau fizică, română sau străină, (iii) în condițiile legii și ale regulamentelor specifice unității, avizează și contrasemnează actele cu caracter juridic, iar în virtutea art. 13 și 14 din aceeași lege, consilierul juridic stagiar poate (iv) pune concluzii la judecătoria și la tribunale ca instanță de fond, la organele de urmărire penală, precum și la celelalte organe administrative cu atribuții jurisdicționale, consilierul juridic definitiv poate (v) pune concluzii la instanțele judecătorești de toate gradele, la organele de urmărire penală, precum și la toate autoritățile și organele administrative cu atribuții jurisdicționale, fiind obligați ca, în concluziile orale sau scrise, (vi) să susțină cu demnitate și competență drepturile și interesele legitime ale autorității sau persoanei juridice pe care o reprezintă și (vii) să respecte normele

de deontologie profesională prevăzute în legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și statutul acestei profesii.

21. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prin normele criticate nu se îngrădește în niciun fel accesul la justiție sau dreptul la apărare, ci, dimpotrivă, se creează toate premisele pentru a se da eficiență prevederilor constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, tocmai pentru a se asigura dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, iar stabilirea unor anumite condiții în care se pot achiziționa de către instituțiile și autoritățile publice servicii de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare nu este de natură a îngrădi în vreun fel aceste drepturi. Pentru identitate de rațiune, a se vedea Decizia nr. 444 din 11 iulie 2019, paragraful 23, care are aplicabilitate *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

22. În ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece prevederile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020) în sensul prevăzut de textul constituțional.

23. În ceea ce privește dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că excepția de neconstituționalitate în raport cu acestea este neîntemeiată, întrucât prevederile criticate sunt tocmai o aplicare la nivel infraconstituțional a dispozițiilor constituționale referitoare la obligația statului de protejare a intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară, având în vedere că, astfel cum reiese din expunerea de motive și din preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2012, aceste măsuri au fost adoptate tocmai pentru o utilizare judicioasă a fondurilor publice și pentru instituirea unor reglementări în domeniul aprobării bugetelor de venituri și cheltuieli ale unor entități publice, ca urmare a recomandărilor Curții de Conturi și a neregularităților constatate de această instituție cu privire la anumite zone de utilizare a fondurilor publice.

24. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a prevederilor criticate, în raport cu dispozițiile constituționale menționate în susținerea acesteia, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A., cu sediul în Cluj-Napoca, în Dosarul nr. 1.187/117/2018 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 35

din 16 februarie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, excepție ridicată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, din oficiu, în Dosarul nr. 3.677/99/2018. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.258D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 325 din 28 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.677/99/2018, **Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**. Excepția a fost ridicată de instanță, din oficiu, într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale arată că dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 coroborate cu dispozițiile art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 reprezintă o ingerință legală în exercițiul principiului libertății muncii, ingerință ce trebuie să satisfacă cerințele de previzibilitate, claritate, accesibilitate și

proporționalitate, aspecte ce rămân în analiza exclusivă a Curții Constituționale. Instanța opinează că interpretarea sistematică a dispozițiilor criticate conduce la nesocotirea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, din perspectiva lipsei de claritate. Astfel, în expunerea de motive a Legii-cadru nr. 153/2017 s-a arătat că scopul acesteia este acela de a elimina disfuncționalitățile existente în sistemul public de salarizare, cu precizarea că salariile de la baza piramidei salariale vor înregistra o creștere accentuată, aproape de 100%, această creștere diminuându-se progresiv pentru salariile aflate în partea superioară a piramidei salariale. Prin urmare, scopul noului act normativ care reglementează salarizarea la nivelul sistemului bugetar vizează creșterea salariilor pe principii echitabile, nicidecum o restrângere bugetară în ceea ce privește salarizarea. Dispunând limitarea salariilor la pragul prevăzut pentru anul 2022, legiuitorul a avut în vedere o uniformizare a salariilor prin aplicarea creșterilor salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, iar nu o restrângere a salarizării prin raportare la efectele produse de transferul contribuțiilor de asigurări sociale sau, după caz, a contribuțiilor individuale la bugetul de stat. Prin urmare, textul art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 apare lipsit de claritate prin raportare la art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017.

6. Totodată, instanța apreciază că prin textele supuse controlului de constituționalitate se aduce atingere prevederilor art. 53 din Constituție. Astfel, „în condițiile în care, după aplicarea măsurilor fiscal-bugetare privind trecerea contribuțiilor de la angajator la angajat, drepturile salariale au coborât sub nivelul grilei din anul 2022, fiind mai mici decât salariul în plată din decembrie 2017, grila de salarizare din 2022 neavând în vedere evaluările și aplicațiile fiscale bugetare stabilite 5 luni mai târziu, [...] opinează că are loc o restrângere a dreptului salarial, fără ca aceasta să fie necesară într-o societate democratică, cu respectarea principiului proporționalității cu situația care a determinat-o, a principiului nediscriminării și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”. Instanța menționează că, în jurisprudența Curții Constituționale, în mod constant s-a statuat că dreptul la salariu este un drept fundamental și că, potrivit art. 41 din Constituție, dreptul la salariu se bucură, în egală măsură, de protecția acordată dreptului la muncă, fiind o componentă a acestuia, dar și de protecția acordată dreptului de proprietate, întrucât reprezintă un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 973 din 7 decembrie 2017. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017: „(6) *În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.*”;

— Art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017: „(2) *Sumele aferente contribuțiilor de asigurări sociale sau, după caz, contribuțiilor individuale la bugetul de stat, datorate de personalul plătit din fonduri publice, astfel cum sunt stabilite în aplicarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sunt avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2018 personalului plătit din fonduri publice potrivit art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017.*”

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, art. 16 alin. (1) referitor la principiul egalității în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii și în art. 47 referitor la nivelul de trai.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, iar prin mai multe decizii, spre exemplu, Decizia nr. 700 din 31 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 29 ianuarie 2020, sau Decizia nr. 77 din 18 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 19 iunie 2020, Decizia nr. 230 din 2 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1321 din 31 decembrie 2020, Decizia nr. 830 din 9 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 iunie 2022, Curtea Constituțională a respins criticile de neconstituționalitate formulate.

13. Astfel, Curtea a reținut că art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde dispoziții clare prin care se determină în mod specific condițiile de aplicare în timp a legii și că această soluție legislativă este circumscrisă scopului urmărit de legiuitor, astfel cum acesta este enunțat în expunerea de motive la Legea-cadru nr. 153/2017, și anume acela de „eliminarea a disfuncționalităților salariale existente în sistemul public de salarizare”, și vizează, în ansamblu, toate categoriile de personal plătit din fonduri publice.

14. Curtea a mai constatat că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu sunt, prin însuși conținutul lor, contrare art. 16 alin. (1) din Constituție și că, pe fondul prevederilor legale anterioare privind salarizarea bugetarilor, reglementarea salarizării personalului plătit din fonduri publice prin Legea-cadru nr. 153/2017 apare ca un proces complex, care, în mod necesar, presupune, în timp, o serie de corecții și corelări cu ansamblul actelor normative care fac parte din fondul activ al legislației, aspecte de competența autorității legiuitoare. Totodată, faptul că prin aplicarea regulii plafonării la nivelul anului 2022 a drepturilor salariale anumite categorii de personal plătit din fonduri publice ajung în situații apreciate ca defavorabile, în raport cu alte categorii de personal ale căror venituri cresc, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea prevederilor art. 38 alin. (6) din lege, de vreme ce premisele specifice fiecărei categorii sunt diferite. Situația obiectiv diferită a categoriilor de persoane plătite din fonduri publice justifică, așadar, un tratament juridic diferit (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 14 iulie 2014, paragraful 20).

15. Curtea a reținut faptul că așezarea justă a sarcinilor fiscale trebuie să reflecte însuși principiul egalității cetățenilor în fața legii, prin impunerea unui tratament identic pentru situații identice. În concordanță cu ceea ce instanța de contencios constituțional a statuat în mod constant, respectiv faptul că egalitatea de tratament presupune în mod necesar identitatea de situații juridice, calificarea unei reglementări ca fiind discriminatorie se justifică doar atunci când pentru situații similare se instituie regimuri juridice diferite pentru persoanele cărora li se aplică (a se vedea Decizia nr. 432 din 21 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.176 din 13 decembrie 2004). Or, Curtea a constatat că prevederile criticate se aplică deopotrivă, în mod egal, tuturor celor care cad sub incidența lor, de la momentul de referință stabilit de legiuitor. Principiul justei așezări a sarcinilor fiscale implică un complex de condiții de care legiuitorul este ținut atunci când instituie anumite obligații fiscale în sarcina contribuabililor, întrucât fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci și proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze impozitele [contribuțiile sociale] pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 6 din 25 februarie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 25 martie 1993 și Decizia nr. 940 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 28 iulie 2010).

16. De asemenea, Curtea a reiterat considerentele reținute în jurisprudența sa, potrivit cărora stabilirea principiilor și a condițiilor concrete de acordare a drepturilor salariale personalului bugetar intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului, iar art. 41 alin. (2) din Constituție prevede „instituirea unui salariu minim brut pe țară”, fără să dispună cu privire la cuantumul salariului. În același sens, potrivit jurisprudenței Curții Europene

a Drepturilor Omului, în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu se conferă dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit cuantum. În raport cu aceste considerente, Curtea a reținut că prevederile legale criticate referitoare la stabilirea unei limite a salariilor de bază plătite angajaților din fonduri publice la nivelul prevăzut pentru anul 2022 nu pun în discuție o restrângere a exercițiului dreptului fundamental la salariu și nu au semnificația încălcării regulilor fundamentale invocate.

17. Referitor la invocarea principiului securității juridice, care rezultă din dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, și a dreptului la respectarea unui „bun”, prevăzut de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, Curtea a observat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în Convenție nu se conferă dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit cuantum (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 19 aprilie 2007, pronunțată în *Cauza Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei*, paragraful 94). Prin urmare, stabilirea prin lege a unei limite a salariilor de bază plătite angajaților din fonduri publice la nivelul prevăzut pentru anul 2022 nu are semnificația încălcării regulilor fundamentale și convenționale invocate. În acest context, având în vedere jurisprudența sa anterioară, spre exemplu, Decizia nr. 268 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 1 iulie 2014, paragraful 44, Curtea a reținut că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în *Cauza Stere și alții împotriva României*, paragraful 50). Astfel, legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales cele sociale și economice, de o marjă extinsă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de

interes public care necesită adoptarea unui act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, care să facă „posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc” (Decizia din 4 septembrie 2012, pronunțată în *Cauza Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragrafele 41 și 49).

18. Curtea a mai reținut că, prin conduita sa, legiuitorul a respectat întru totul dispozițiile art. 56 și 139 din Constituție, fără a afecta alte drepturi și libertăți fundamentale. Astfel, instituirea, în această formă, a unor contribuții financiare are un scop legitim, și anume asigurarea ritmicității și a certitudinii alimentării bugetului asigurărilor sociale de stat cu sumele de bani aferente obligațiilor fiscale ce revin în sarcina contribuabililor, ca o măsură de protecție a bugetului asigurărilor sociale, precum și eficientizarea colectării și, totodată, evitarea unor costuri suplimentare din partea statului pentru proceduri ce țin de recuperarea sumelor datorate cu titlul de contribuții sociale. Ca atare, legiuitorul a urmărit predictibilitatea și eficientizarea încasării impozitelor datorate la bugetul consolidat al statului, respectiv la bugetele locale, pentru protejarea titularului dreptului de creanță, respectiv statul, care este ținut de realizarea funcțiilor și sarcinilor sale constituționale (protecție socială etc.), inclusiv cu privire la menținerea unei discipline fiscale coerente.

19. În raport cu cele enunțate, Curtea a reținut că prevederile legale criticate, prin conținutul lor normativ, nu pun în discuție o restrângere a exercițiului dreptului fundamental la salariu, în sensul art. 53 din Constituție, ci vizează o redimensionare a politicii salariale în cazul personalului plătit din fonduri publice, aspect care se înscrie în marja de apreciere a legiuitorului.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, din oficiu, în Dosarul nr. 3.677/99/2018 și constată că dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 februarie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de dializă publice și private

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale asistență medicală nr. AR 9.582/2023,

având în vedere prevederile art. 10 alin. (1) și ale art. 16 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de dializă publice și private, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului sănătății nr. 1.718/2004 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de dializă publice și private, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 și 233 bis din 21 martie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Cătălin Vișean,
secretar de stat

București, 29 mai 2023.
Nr. 1.834.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**privind pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor scrise din cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și al examenului național de bacalaureat — 2023**

Având în vedere:

- prevederile art. 94 alin. (2) lit. e) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
 - prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
 - prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.753/2011 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, cu modificările ulterioare;
 - prevederile art. 9 din Ordinul ministrului educației nr. 5.241/2022 privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2022—2023, cu completările ulterioare;
 - prevederile art. 10 din Ordinul ministrului educației nr. 5.242/2022 privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat — 2023, cu modificările și completările ulterioare;
 - Referatul de aprobare nr. 968 din 5.05.2023 referitor la proiectul de ordin al ministrului educației privind pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor scrise din cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și al examenului național de bacalaureat — 2023;
- în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor scrise din cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, utilizând aplicația informatică dedicată pilotării evaluării digitalizate a examenelor naționale, în anul școlar 2022—2023, pentru candidații înscriși în județele Alba, Călărași, Covasna, Dâmbovița, Gorj, Satu Mare.

Art. 2. — Se aprobă pilotarea evaluării lucrărilor scrise din cadrul examenului național de bacalaureat — 2023, utilizând aplicația informatică dedicată pilotării evaluării digitalizate a examenelor naționale în anul școlar 2022—2023, pentru candidații înscriși în județele Alba, Călărași, Covasna, Dâmbovița, Gorj, Satu Mare.

Art. 3. — (1) Modalitatea de organizare și desfășurare a evaluării digitalizate a lucrărilor scrise provenind din județele menționate la art. 1 și 2 se stabilește prin proceduri elaborate de Ministerul Educației, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin.

(2) Pentru evaluarea lucrărilor scrise din cadrul pilotării evaluării digitalizate în județele menționate la alin. (1) pot fi numiți profesori evaluatori și din municipiul București. Profesorii evaluatori își desfășoară activitatea conform procedurii menționate la alin. (1).

Art. 4. — (1) Se aprobă plata cadrelor didactice, asistenți cu atribuții privind scanarea lucrărilor scrise din centrele de examen, și a profesorilor evaluatori din cadrul comisiilor din centrele zonale de evaluare/centrele regionale/județene de soluționare a contestațiilor organizate în județele menționate la art. 1 și 2, precum și a cadrelor didactice menționate la art. 3 alin. (2), după cum urmează:

— cadrele didactice, asistenți în centrul de examen cu atribuții privind scanarea lucrărilor scrise: 160 de lei/zi;

— profesor evaluator în format digital din cadrul evaluării naționale: 15 lei/lucrare corectată;

— profesor evaluator în format digital din cadrul examenului național de bacalaureat — 2023: 19 lei/lucrare corectată.

(2) Pentru celelalte categorii de personal didactic din comisiile organizate în unitățile de învățământ pentru evaluarea națională a absolvenților clasei a VIII-a/comisiile din centrele de evaluare/comisiile de contestații pentru evaluarea națională a absolvenților clasei a VIII-a/comisiile de bacalaureat din centrele de examen și din centrele zonale de evaluare se aplică prevederile anexei nr. 4 la Ordinul ministrului educației nr. 4.143/2023*) privind aprobarea normelor de plată a personalului din cadrul comisiilor desemnate în cadrul concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar și examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, pentru organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal, în învățământul profesional de stat și în învățământul dual de stat pentru anul școlar 2023—2024, evaluării naționale a absolvenților clasei a VIII-a, examenului național de bacalaureat, examenelor de absolvire/certificare a calificării profesionale pentru învățământul profesional, liceal și postliceal, sesiunile anului 2023.

Art. 5. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Direcția generală economică, Direcția generală infrastructură, inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București și conducerile unităților de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 30 mai 2023.
Nr. 4.366.

*) Ordinul ministrului educației nr. 4.143/2023 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea Ordinului ministrului educației nr. 4.135/2023 privind aprobarea Calendarului pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2023**

Având în vedere:

— prevederile Legii nr. 269/2004 privind acordarea unui ajutor financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.294/2004 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 269/2004 privind acordarea unui ajutor financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul nr. 1.343/DGIP din 30.05.2023 de aprobare a proiectului de ordin pentru modificarea Ordinului ministrului educației nr. 4.135/2023 privind aprobarea Calendarului pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2023,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului educației nr. 4.135/2023 privind aprobarea Calendarului pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 11 mai 2023 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ universitar, Direcția generală economică, Direcția generală informatizare, Direcția generală juridică și control duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București 31 mai 2023.
Nr. 4.404.

ANEXĂ
(Anexa la Ordinul nr. 4.135/2023)

CALENDARUL**pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2023**

Activități	Termen de realizare
Stabilirea și numirea comisiilor județene, a comisiilor din unitățile și instituțiile de învățământ	până la 12 mai (activitate derulată)
Depunerea cererilor și dosarelor cu actele doveditoare	până la 22 mai (activitate derulată)
Efectuarea anchetelor sociale și evaluarea cererilor de către comisiile din unitățile și instituțiile de învățământ, împreună cu comisiile de anchetă socială	până la 22 iunie
Centralizarea cererilor la Comisia centrală prin intermediul portalului dedicat	23—26 iunie
Afișarea pe portalul Ministerului Educației a listei nominale a beneficiarilor, aprobată prin ordin de ministru	4 iulie
Afișarea în fiecare unitate de învățământ a listei beneficiarilor	6 iulie
Depunerea contestațiilor	10—13 iulie
Rezolvarea contestațiilor	14—21 iulie
Afișarea rezultatului contestațiilor în fiecare unitate de învățământ	21 iulie
Afișarea pe portalul Ministerului Educației a listei finale a beneficiarilor, aprobată prin ordin de ministru	4 august
Achiziția bonurilor valorice de către Ministerul Educației și distribuirea către inspectoratele școlare/universități	21 august—15 septembrie
Eliberarea bonurilor valorice către beneficiari	18—29 septembrie
Achiziționarea de calculatoare	18 septembrie—30 octombrie
Depunerea copiilor de pe facturi și de pe procesele-verbale de predare-primire de către elevi și studenți	18 septembrie—3 noiembrie
Depunerea de către operatorii economici a bonurilor valorice, a copiilor de pe facturi și de pe procesele-verbale de predare-primire spre decontare, la comisia județeană, respectiv la comisiile din instituțiile de învățământ superior; înregistrarea operatorilor economici pe portalul dedicat	18 septembrie—8 noiembrie
Decontarea către operatorii economici	25 septembrie—30 noiembrie

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 471868